

Guia del TFM per a les titulacions oficials de màster del CEI

Aprovat per la Comissió Acadèmica amb data 19 de juliol de 2023.

Modificació aprovada per la Comissió Acadèmica amb data 24 de maig de 2024.

Aprovat pel Consell de Govern del Centre Adscrit en data 22 de novembre de 2024.

El Reial decret 822/2021, de 28 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat, indica que els ensenyaments oficials de màster universitari tenen com a objectiu la formació avançada, de caràcter especialitzat temàticament o multidisciplinari en els sabers científic, tecnològic, humanístic i artístic, adreçada a l'especialització acadèmica i a la professional, o, si és possible, encaminada a l'aprenentatge a les activitats investigadores.

A l'article 17.4 s'assenyala de manera específica que tots els plans d'estudis de màster universitari han d'incloure un treball final de màster (TFM), que pot tenir un mínim de sis crèdits ECTS i un màxim de trenta i la finalitat del qual és comprovar el nivell de domini dels coneixements, les competències i les habilitats que ha adquirit l'estudiant. La superació del TFM és imprescindible per obtenir el títol oficial. També es determina que el TFM ha de ser defensat en un acte públic, d'acord amb la normativa establerta pel centre la universitat.

La Comissió Acadèmica del CEI ha d'aprovar la normativa reguladora de TFM, que posteriorment s'aprova pel Consell de Govern del CEI, centre adscrit a la Universitat de Barcelona (UB). Posteriorment, la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de la UB l'ha d'aprovar.

1. Objecte:

L'objecte d'aquesta normativa és garantir la qualitat en totes les fases de l'elaboració i l'avaluació dels TFM.

2. Definició:

El TFM és un projecte de recerca, un estudi, un dictamen o una memòria que implica un exercici integrador de la formació rebuda al llarg de la titulació de màster. Es tracta d'un treball original, autònom i individual que permet a l'estudiant mostrar el nivell de domini dels coneixements, les competències i les habilitats associades al títol de màster cursat per l'estudiant, tal com estableix el RD 822/2021.

3. Àmbit d'aplicació:

3.1. La normativa és aplicable a totes les titulacions de màster del CEI, llevat de màsters interuniversitaris, que es regeixen pels convenis corresponents establerts entre les universitats.

3.2. El contingut d'aquesta Normativa es complementa amb la resta de normatives i processos establerts al CEI que estan en vigor i que fan referència, entre altres qüestions, al sistema d'avaluació, el reconeixement i transferència de crèdits, les pràctiques acadèmiques externes i la mobilitat de els estudiants.

3.3. Aquesta normativa ha de ser pública i aprovada per la CACG.

4. L'organització:

4.1. La Comissió Acadèmica del CEI és la responsable de vetllar per la correcta organització dels TFM dels seus ensenyaments i pel compliment de la normativa.

4.2. La Comissió acadèmica del CEI nomena la persona coordinadora de TFM per ensenyament, de manera consensuada i coordinada amb la persona coordinadora del títol de màster corresponent.

4.4. El TFM es pot dur a terme en col·laboració amb centres de recerca, institucions o empreses amb què l'ensenyament estableixi una vinculació per les sinergies que es generen per a les dues parts.

4.5. La coordinació de l'assignatura de TFM és competent pel que fa a la responsabilitat de redacció de pla docent del TFM i en la presa de decisions de tot allò referent als TFM; incloent l'assignació de tutors; nomenar els tribunals avaluadors de la defensa pública; nomenar el tribunal que resol les reclamacions contra les qualificacions del TFM; elaborar i aprovar les rúbriques d'avaluació; aprovar els períodes d'avaluació i qualificació dels TFM; coordinar la presentació i defensa dels TFM; resoldre les incidències que es puguin produir i qualsevol altra competència que preveu aquesta normativa.

4.6. El TFM es duu a terme sota l'orientació d'una persona tutora de TFM que dinamitza i facilita l'aprenentatge.

4.7. Si el TFM fos desenvolupat en part o totalment en una altra institució diferent del CEI a més de la persona tutora del CEI hi ha d'haver una persona tutora a la institució per prestar la seva col·laboració en la redacció del TFM. Hi haurà d'haver un conveni entre el CEI i la institució en aquest cas.

5. La matrícula i els períodes d'avaluació:

5.1. La matrícula a l'assignatura és anual i es fa a l'inici del màster.

5.2. La data límit per a la presentació del TFM i la seva defensa, a més de la data de recuperació si fos necessària, ve fixada pel calendari definit al pla docent de l'assignatura de TFM.

5.3. L'avaluació individual que el tutor/a faci del treball escrit i l'avaluació que faci el tribunal de la defensa pública constituïran la nota final de l'assignatura com es defineix al pla docent de l'assignatura.

6. Responsabilitat i encàrrec docent:

Un cop la coordinació de màster s'ha reunit diverses vegades amb cada estudiant per decidir el tema del TFM, es decideix quin membre docent del màster s'ajusta millor a cada tema, ja sigui per les línies d'especialitat o per la matèria que imparteix al màster. Un cop assignats els TFM, s'envia una carta a cada membre docent per preguntar si els interessaria i si podrien tutoritzar certs TFM, informant-los de cada assignat, del títol i de l'índex prèviament elaborat per cada estudiant. Quan es té la seva conformitat, es faciliten les dades de contacte a cada estudiant perquè es puguin posar a treballar amb ells com més aviat millor.

7. Assignació de temes i de persones tutores i seguiment de tutories:

7.1. Assignació de temes i de persones tutores

El sistema d'elecció de temes de TFM l'escull cada estudiant en relació amb les assignatures del màster i específicament de l'itinerari escollit i en funció dels seus interessos acadèmic-professionals i del lloc escollit per fer les pràctiques curriculars.

El sistema d'elecció de persones tutores està fixat en la normativa PAT del CEI. La coordinació de l'assignatura assigna un tutor/a especialitzat a cada estudiant, en la mesura que sigui possible, en el tema que s'investigui al TFM.

7.2. Sistema de tutories:

El sistema de tutories ve definit a la normativa PAT del CEI. La primera tutoria individual es realitza entre cada estudiant, la coordinació del màster i la coordinació de l'assignatura per tal de tractar els interessos temàtics de cada estudiant en l'elecció de tema de recerca per al TFM.

Cada estudiant té dret a diverses tutories individuals al llarg del curs acadèmic. El/La tutor/a fixa de manera autònoma i independent el sistema de tutories amb cada estudiant. El/la tutor/a assignat convoca a cada estudiant un mínim de tres tutories al llarg de l'any acadèmic per a la definició de l'àmbit de recerca del TFM, la supervisió del TFM i la correcció final abans del lliurament.

8. Responsabilitats del/de la tutor/a:

Aquesta figura s'encarrega de: orientar i assessorar els estudiants durant l'elaboració del TFM; valorar el desenvolupament del treball dels estudiants que tutoritza i avaluar la part que li correspongui, autoritzar la presentació i defensa dels TFM tutoritzats; participar als tribunals de defensa d'altres TFM, si el CEI ho requereix.

Aquestes tasques inclouen:

- Realitzar un conjunt de tutories de seguiment que serveixen d'assessorament en la delimitació del tema i objectius i orientació pedagògica a cada estudiant;
- habilitar un espai de consulta perquè cada estudiant pugui resoldre amb el tutor/a els dubtes sorgits de la investigació i la redacció del cos i les conclusions del TFM;
- recordar els terminis de lliurament a cada estudiant;
- coordinar-se amb una persona tutora a la institució si el TFM fos desenvolupat en part o totalment en una altra institució diferent del CEI. En aquest cas, a més, ha de vetllar per la signatura de totes les parts implicades en el conveni i la seva facilitació a la institució i a cada estudiant i el registre d'aquest conveni al CEI;
- corregir el TFM i assignar-li una qualificació numèrica;
- enviar per escrit al tribunal de defensa de TFM el seu informe valoratiu de cada TFM en què es fa constar expressament la seva autorització per a la defensa pública.

9. Normes formals de presentació del TFM:

Les normes formals de presentació del TFM estan explicades al pla docent de l'assignatura i són públiques. En tot cas, és convenient que segueixin els criteris establerts al Llibre d'estil de la UB (ub.edu/lilibre-estil/treballs) i que hi facin referència.

10. Components de l'avaluació del TFM escrit:

10.1. El pla docent del TFM concreta què cal avaluar, els criteris específics, en què consisteix l'avaluació i els períodes d'avaluació.

10.2. L'avaluació es fa de manera individual, encara que el treball hagi estat elaborat col·lectivament.

10.3. Per avaluar el TFM cal, com a mínim, la presentació d'una memòria escrita i la defensa en un acte públic.

10.4. La coordinació de l'assignatura estableix els apartats que ha de contenir la memòria, entre els quals necessàriament hi ha d'haver: un resum del contingut, les paraules clau i la identificació i reflexió sobre la contribució del TFM a la consecució d'alguns dels objectius de desenvolupament sostenible (es recomana incloure, si escau, l'ODS 5, "igualtat de gènere").

10.5. El TFM es defensa en un acte públic. En cas que el TFM s'hagi fet en el marc de convenis amb empreses que incloguin clàusules de confidencialitat o en casos en què hi hagi la possibilitat de generar patents que recaiguin sobre el contingut del TFM, la coordinació de l'assignatura pot autoritzar la defensa a porta tancada.

10.6. L'estudiant pot elaborar la memòria i defensar el TFM en qualsevol de les llengües impartides

10.7. Per garantir l'homogeneïtat en el procés d'avaluació dels TFM s'estableixen unes rúbriques que han de ser públiques.

10.8. Abans de la defensa pública, el tutor acadèmic de cada TFM ha d'enviar al tribunal un breu informe valoratiu del TFM, en què ha de fer constar expressament l'autorització per a la defensa pública. En cas que no en tingui, excepte en casos excepcionals i motivats degudament, el TFM no pot ser avaluat i en la qualificació ha de constar com a no presentat.

10.9. En casos excepcionals i motivats degudament, la coordinació de l'assignatura pot autoritzar la defensa d'un TFM sense l'autorització del tutor.

10.10. El CEI ha de fer públiques les dates dels actes de defensa dels TFM i, si cal, la composició dels membres del tribunal avaluador.

10.11. La coordinació de l'assignatura de TFM és l'encarregada de nomenar el tribunal que ha de resoldre les reclamacions contra la qualificació d'un TFM i notificar la resolució del tribunal a l'estudiant, d'acord amb el que estableix la Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges.

11. Qualificació del TFM:

11.1. Les instruccions per qualificar els TFM s'estipularan al pla docent corresponent, distingint la part escrita de l'oral.

11.2. La qualificació total serà numèrica del 0 al 10, sent 10 la nota més alta.

11.3. La menció de matrícula d'honor a la qualificació del TFM no s'incorpora a l'acta fins al final del període d'avaluació, per respectar el que estableix l'article 5.6 del Reial decret 1125/2003, de 5 de setembre, pel qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions a les titulacions universitàries de caràcter oficial i vàlidesa a tot el territori nacional.

11.4. La coordinació de màster assigna la nota definitiva de l'assignatura de TFM seguint els criteris següents:

El 60% del total de la nota definitiva de l'assignatura el constitueix la nota del tutor/a del TFM, seguint els criteris d'avaluació del pla docent. Aquesta nota la transmet el/la tutor/a a la coordinació de l'assignatura. El 40% del total de la nota definitiva de l'assignatura el constitueix la nota assignada pel tribunal compost per tres persones avaluadores i es basa en la presentació oral del TFM i el TFM escrit: amb això es fa una mitjana.

11.5. La publicació de les qualificacions del TFM és responsabilitat de la coordinació de l'assignatura.

11.6. En cas de suspens, cada estudiant tindrà dret a una re avaluació en el període indicat al pla docent de l'assignatura de TFM.

11.7. Serà també la coordinació de l'assignatura qui signi les actes del TFM.

12. Còpia, plagi i procediments fraudulents:

12.1. La còpia o el plagi, total o parcial, al TFM, així com la utilització o la cooperació en procediments fraudulents per dur a terme el TFM, suposarà el suspens del treball.

13. Arxiu o dipòsit del treball:

En el cas dels TFM que tinguin una avaluació final de 9 sobre 10 o més podran ser proposats pels seus tutors per ser publicats al Dipòsit digital de la Universitat de Barcelona a <http://diposit.ub.edu/dspace/>. La publicació ha de tenir l'autorització de l'estudiant i del tutor.

Disposició final primera

Aquesta Normativa entra en vigor l'endemà d'haver estat aprovada pel Consell de Govern i s'ha de publicar al Portal de Qualitat.

Disposició final segona

A les denominacions de càrrecs i professions que s'esmenten en aquesta Normativa es fa un ús no marcat del masculí genèric, que fa referència a qualsevol persona.